

Posudek oponenta rigorózní práce

Název: Horní a geologické právo

Autorka: Mgr. Ondřej Trojan

Vedoucí: prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.

Datum odevzdání: březen 2016

Ochrana a využívání nerostného bohatství patří mezi oblasti s významnými přesahy do oblasti ochrany životního prostředí. Nerostné bohatství na jedné straně tvoří významnou součást životního prostředí, činnosti vedoucí k jeho využívání pak na druhé straně s sebou nesou jedny z nejvýznamnějších negativních environmentálních zásahů. Z tohoto důvodu lze zaměření práce uvítat. Její podstatná část je věnována právě právní úpravě řešení střetů mezi uvedenými zájmy. Druhým podstatným východiskem zvoleného tématu je odlišný vývoj právní úpravy vlastního geologického a horního práva, které bylo ve své základní podobě zakotveno před rokem 1989 a vývojem práva životního prostředí, které je z převážné části výsledkem „porevolučního“ vývoje. Promítnutí požadavků na ochranu životního prostředí do horního práva tak není v mnoha případech optimální a přináší řadu problémů. Převážné většině z nich se autor v práci rovněž věnuje.

Samotná práce je zpracována v rozsahu 134 stran textu, rozděleného čtyř základních kapitol. První dvě kapitoly zahrnují věcný úvod do problematiky a nástin historického vývoje horního práva. V obou případech jde o užitečný základ pro pochopení stávajícího stavu právní úpravy i rozsahu potenciálních střetů s ochranou životního prostředí.

První z klíčových částí práce představuje 4. kapitola zaměřená dle svého názvu na vymezení platné právní úpravy horního a geologického práva na mezinárodní, evropské a především vnitrostátní úrovni. Systematicky není kapitola uchopena zcela srozumitelně. Autor se zde věnuje nejenom hornímu a geologickému právu, ale především právní úpravě ochrany životního prostředí, a to nejenom přesahům do horního práva, ale rovněž i obecným otázkám, jako je postavení Ústavního soudu ČR nebo právu na informace o životním prostředí. Z textu není patrný jejich specifický význam pro oblast horního či geologického práva. Na úrovni rigorózní práce je pak zarážející neaktuálnost některých tvrzení. Autor například nezaznamenal 7. Akční program (str. 38), ale především novelu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí č. 39/2015 Sb. Jeho výklad na str. 84 an. tak z podstatné části míří mimo platnou právní úpravu.

Nejhodnotnější částí práce je bezesporu 5. kapitola věnovaná analýze jednotlivých kroků v rámci rozhodování o ochraně a využití nerostného bohatství, počínaje vymezením chráněného ložiskového území a konče povolením k otvírce, přípravě a dobývání výhradního ložiska. Základem provedené analýzy je podrobný popis jednotlivých fází rozhodování s tím, že specifická pozornost je věnována požadavkům na ochranu životního prostředí a možnostem jejich uplatnění v rámci rozhodování podle horního práva. Z této části je patrné, že autor je s platnou právní úpravou horního práva velmi dobře obeznámen, svůj výklad neomezuje pouze na její popis, ale je schopen poměrně kritického hodnocení. Při zpracování práce využil nejenom teoretické poznatky, ale rovněž zkušenosti s rozhodovací praxí Ministerstva životního prostředí na tomto úseku. V této kapitole však postrádám pasáž o zahlazování následků těžby, respektive o rekultivaci důlních děl. Práci uzavírá poměrně rozsáhlý závěr, ve kterém autor přehledně shrnuje své dílčí poznatky.

I přes výše uvedené výhrady však rigorózní práci Mgr. Ondřeje Trojana celkově hodnotím jako splňující požadavky kladené na tento druh prací a **doporučuji ji** k ústní obhajobě. V rámci ústní obhajoby necht' se pak vyjádří k dílčím výhradám a níže položeným otázkám.

1. Rozeberte možnosti uplatnění procesu posuzování vlivů na životní prostředí při rozhodování o využití ložiska vyhrazeného nerostu.
2. Jakým způsobem je zajištěna sanace a rekultivace lokality po vytěžení výhradního ložiska?

V Praze dne 5. května 2016

JUDr. Michal Sobotka, Ph.D.
oponent r.p.